

झाडापासून धागे

भाग-९

हे घायपाताच्या झुडपाचे चित्र आहे. घायपाताच्या लांब लांब पानांमध्ये तंतू असतात. घायपातीची पाने साचलेल्या पाण्यात भिजत टाकतात. सात-आठ दिवसात पानातील मांसल भाग कुजतो. पण तंतू कुजत नाहीत. कुजलेली पाने धोपटून मांसल भाग आणि तंतू वेगळे काढतात. ह्या तंतूंचे दोर वळतात. दोराचे

© होमी भाभा विज्ञान शिक्षण केन्द्र, मुंबई- ४०० ००५.

प्रकाशक : इंडियन इन्स्टिट्यूट ऑफ एज्युकेशन, पुणे- ४११ ०२९.

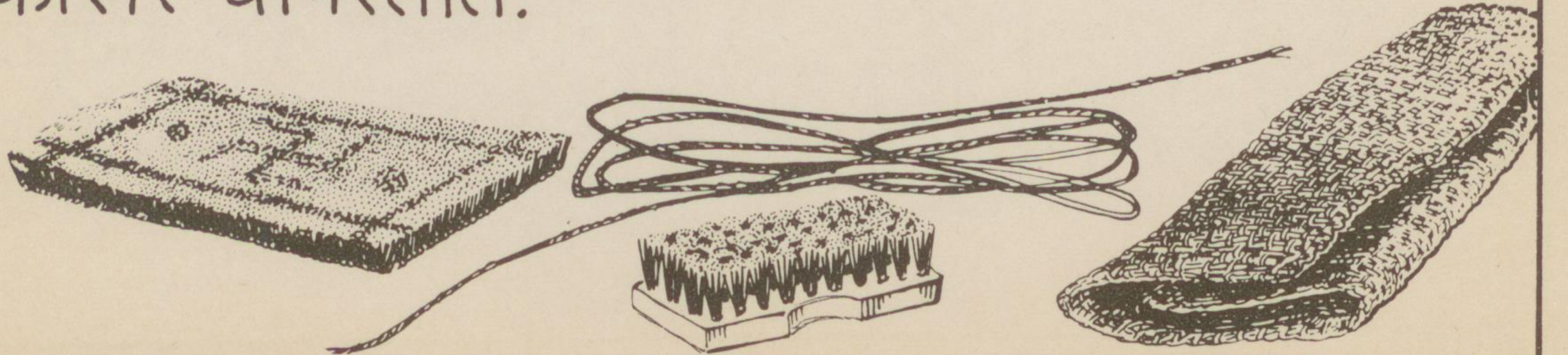
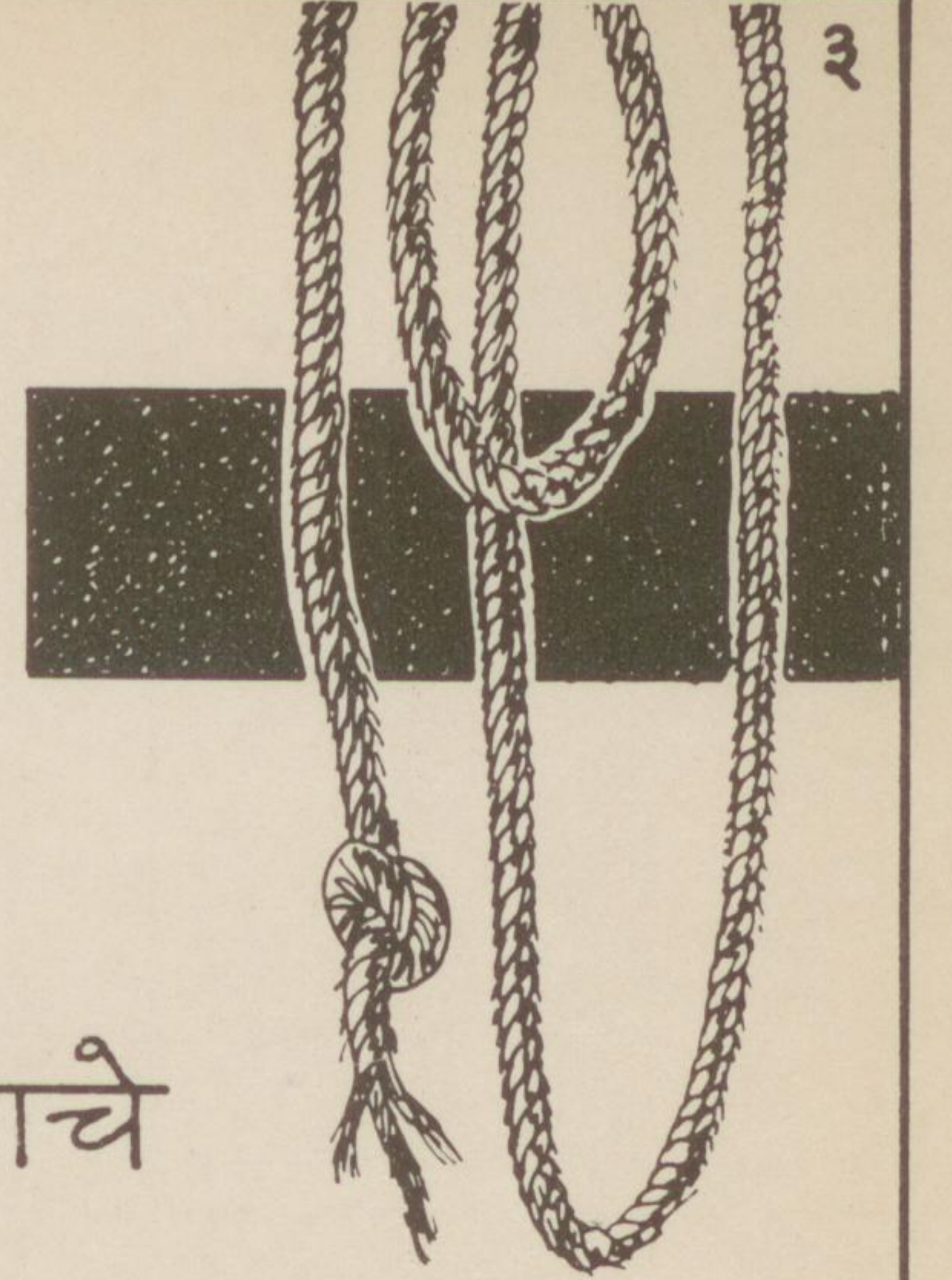
कासरे
बनवतात.

हे नारळाच्या झाडाचे चित्र आहे.
झाडाच्या शेड्याला नारळ लागतात.
नारळाची साल खूप जाड असते.
सालीत खूप तंतू असतात.
नारळाची साल पाण्यात कुजवतात.
ती कुटून तंतू वेगळे काढतात.
ह्या तंतूंना काथ्या म्हणतात.

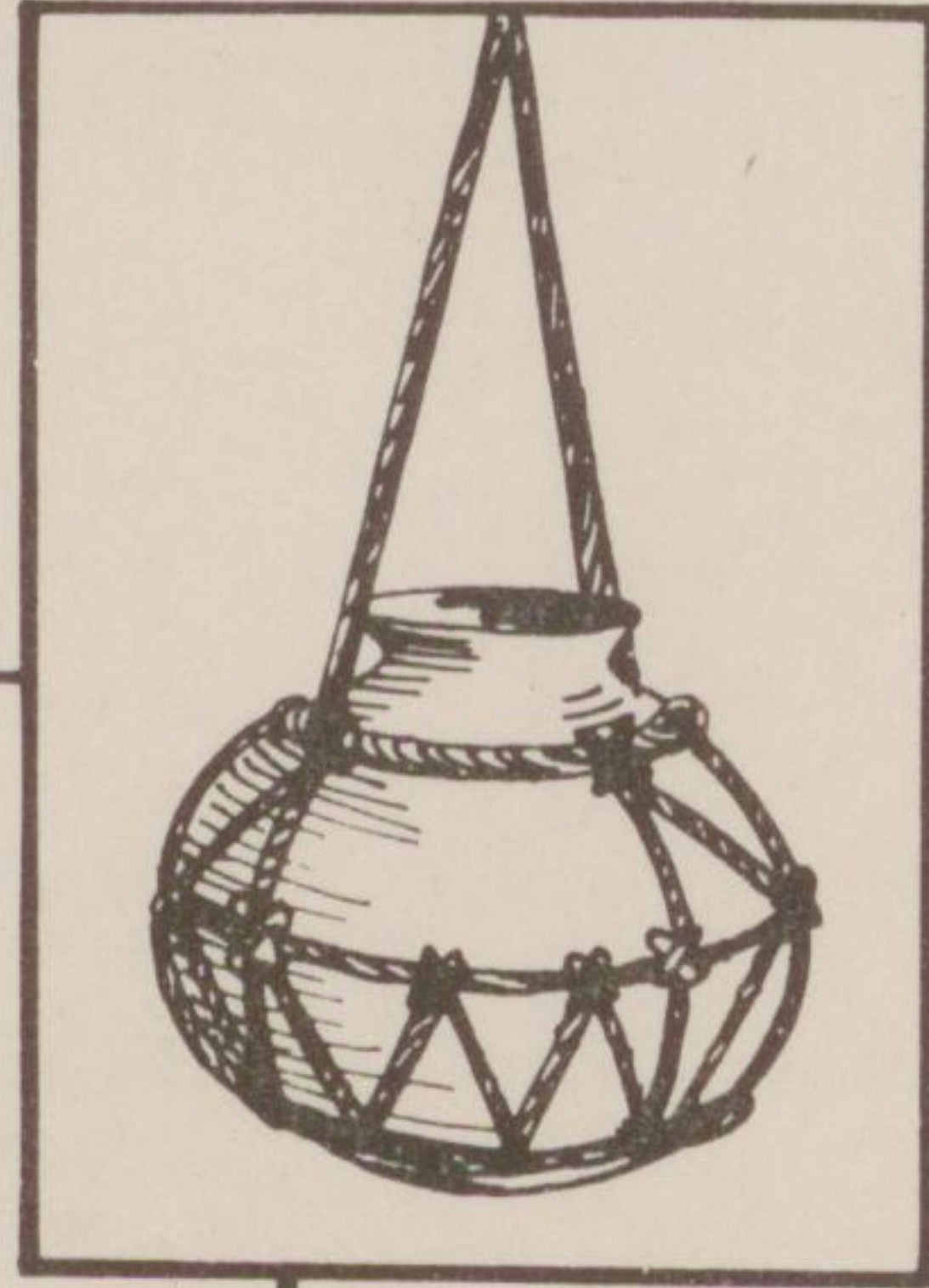
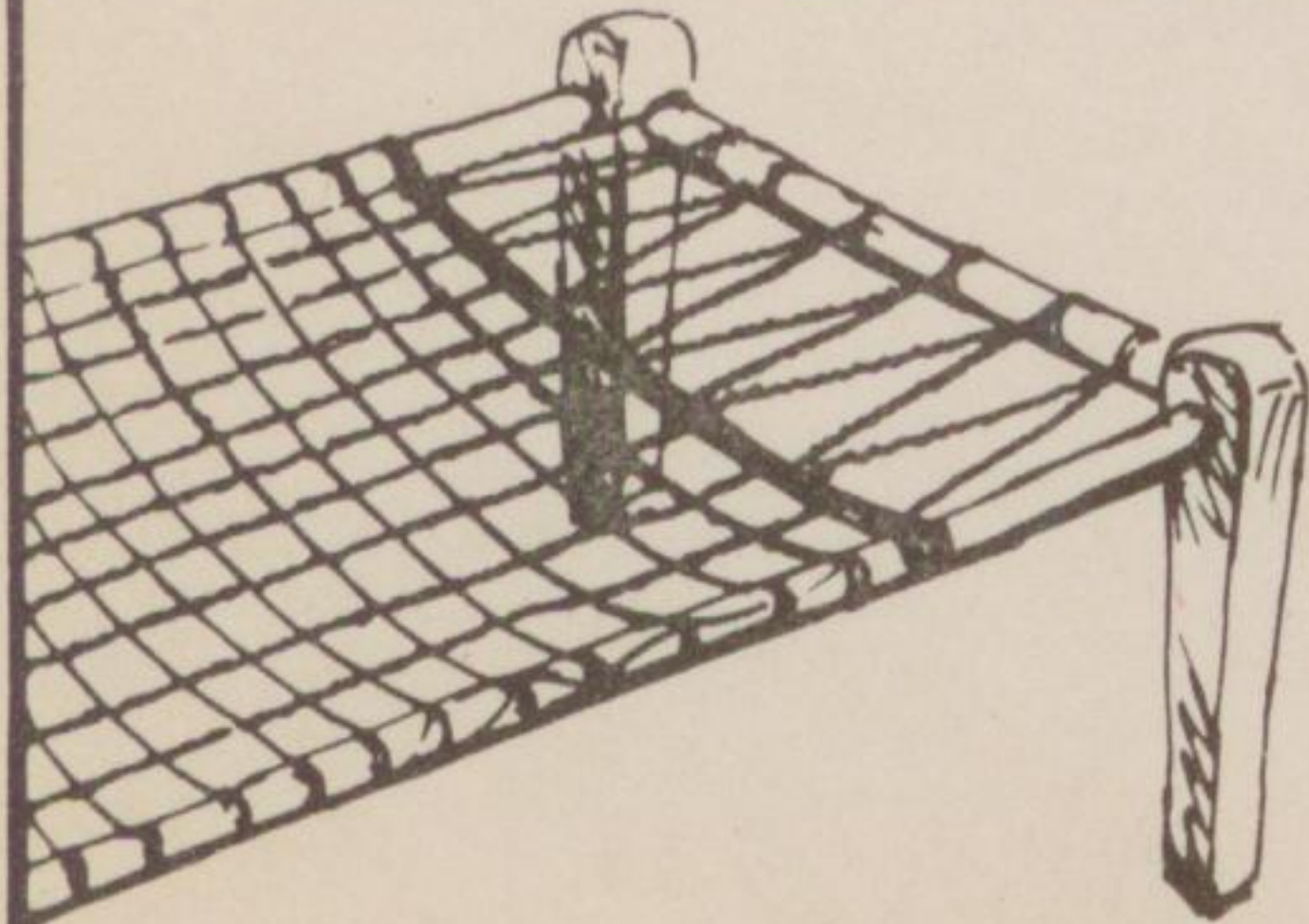
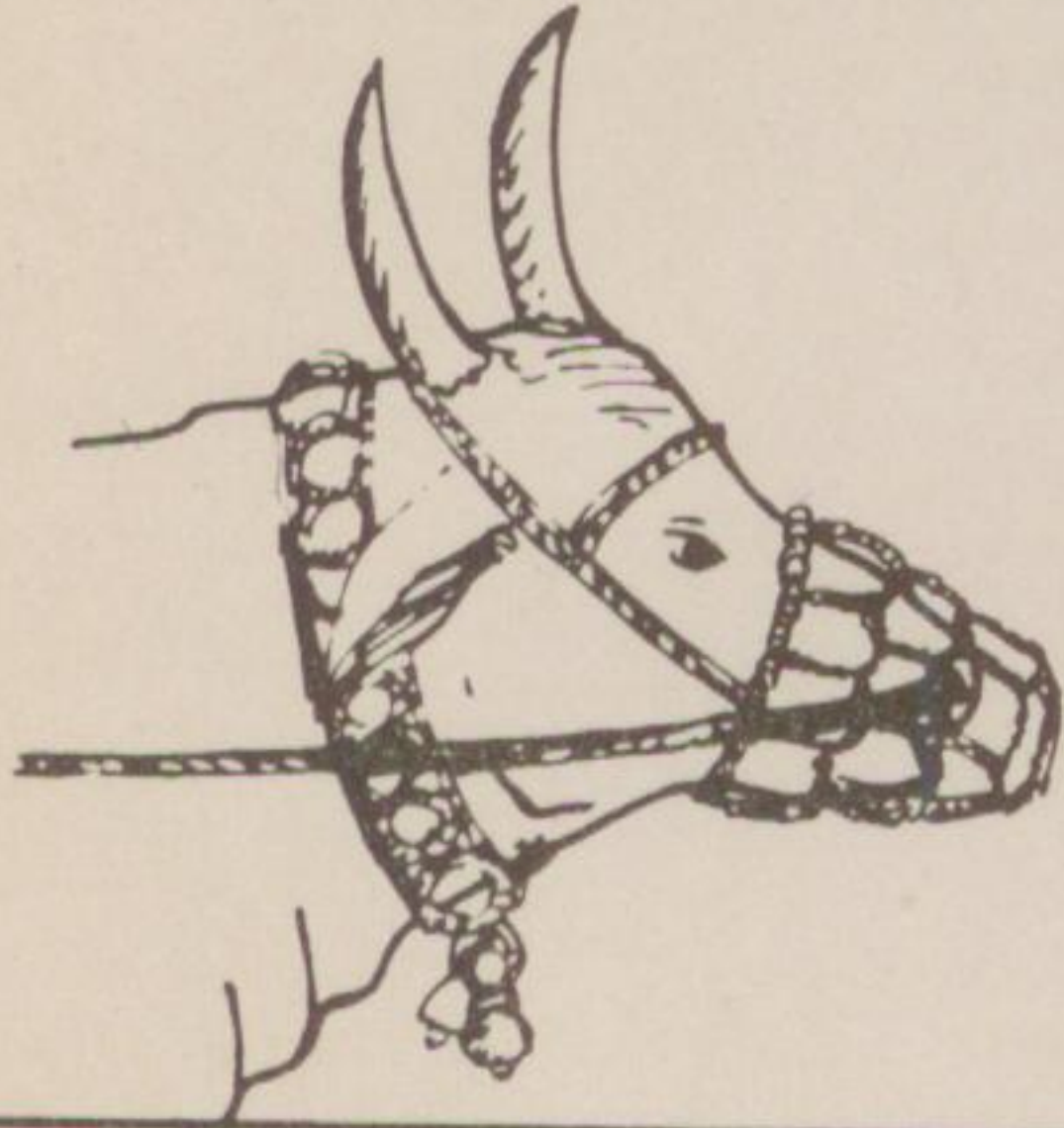
समुद्रकिनाऱ्यावर नारळाच्या बागा आहेत. किनाऱ्यावर राहणारे लोक नारळ काढतात. नारळाच्या काऱ्याचे दोर बनवतात.

काऱ्याच्या दोरापासून पायपुसणी, जाड चट्या अशा वस्तू बनवून विकतात. तेथील शेतकरी काऱ्याचे कासरे वापरतात.

घायपाताचे, नारळाचे तंतू जाड आणि खरखरीत
असतात. ह्या धाग्यांचे कपडे घातले तर
अंगाला टोचतील. अंग सोलून निघेल.

असे कपडे काय कामाचे ?

पण हे तंतू मजबूत
असतात. म्हणून
त्यांचे दोर बनवतात.
दोराच्या वेगवेगळ्या
वस्तू बनवतात.